

Kópavogur, 8. febrúar 2024

Varðar: Áform um breytingu á raforkulögum

Vísað er til máls nr. S-13/2024 í samráðsgátt stjórnvalda þar sem kynnt eru áform um breytingu á raforkulögum. HS Orka fagnar samráðinu og er fyllilega sammála því að raforkuöryggi og tryggt framboð raforku eru grundvallarþáttur í þjóðaröryggi Íslands. Lagaákvæði um raforkuöryggi eru eðlileg og löngu tímabær viðbót við raforkulög enda gera evrópusamþykktir sem lögin byggja á ráð fyrir því þó það sé á forræði einstakra landa að útfæra það nánar. Nauðsynlegt er að tryggja orkuöryggi og orkuframboð fyrir almenning og mikilvæga innviði.

HS Orka telur að vinnan hafi verið góð hjá starfshópnum sem skipaður var af atvinnuvega- og nýsköpunarráðherra og hvetur til þess að tillögur hópsins frá árinu 2022 um úrbætur á regluverki verði lagðar til grundvallar. Eins er mikilvæg sú vinna sem er í gangi í óformlegum samstarfshópi um nákvæmar útfærslur á tilteknum úrræðum.

Hvað varðar vísun í þegar lögð fram frumvörp, annars vegar um tillögur sem varða söfnun og miðlum upplýsinga um stöðu á raforkumarkaði, og hins vegar um lögfestingu á forgangsorku þá hefur HS Orka þegar skilað umsögnum. Afstaða HS Orku til þeirra er óbreytt og vísast til þeirra umsagna.

Fram kemur að með þessu frumvarpi sé ráðgert að útfæra nánar skyldur aðila á raforkumarkaði, þ.e. vinnsluaðila, flutningsfyrirtækis og söluaðila. Einnig séu til skoðunar heimildir stórnotenda til að selja ónotaða orku inn á kerfið.

Í áformaskjalinu eru neðan greindir töluliðir tilgreindir sem helstu fyrirhuguðu breytingar á gildandi lögum og reglum.

- Söluaðilar tryggi sér tiltekið magn raforku fram í tímann í hlutfalli við magn viðskipta.*
- Framleiðendur tryggi framboð í samræmi við það magn sem söluaðilum ber að tryggja sér*
- Framkvæmd á kerfisþjónustu og kaupum á flutningstöpum er til skoðunar með það að markmiði hvort stuðla megi að auknum fyrirsjáanleika.*
- Ráðstafanir til að styðja við endurkaup raforku af stórnotendum.*

Það er erfitt að átta sig nákvæmlega á því hvernig útfæra eigi þessar breytingar, t.a.m. hvað átt sé við með að framleiðendur tryggi framboð í samræmi við það magn sem söluaðilum ber að tryggja sér. Óljóst er hvort þetta eigi að hafa áhrif á þau frumvarpsdrög sem þegar eru í umferð um raforkuöryggi. Ef svo er þá vísar HS Orka í umsagnir sínar og blaðagreinar um það frumvarp.

Varðandi ráðstafanir til að styðja við endurkaup raforku af stórnotendum þá telur HS Orka mikilvægt að hlutlaus aðili sjái um slík endurkaup með gagnsæjum hætti, skýrt sé kveðið á um við hvaða aðstæður ætti að endurkaupa raforku og að lagaheimildin „trompi“ kaupskylduákvæði í raforkusamningum ef hægt er. Vísast auk þess til samantekt Baringa hvað þetta varðar en þar er gert að tillögu að Landsnet gengi þessu hlutverki.

Að auki telur HS Orka mikilvægt að lagabreytingarnar muni einnig leggja áherslu á aukið gagnsæi á markaði, til bóta væri að fjalla um markaðstorg og eins vantar inn skilgreiningu á „alþjónustu notendum“ í lögnum

Það er frjálst markaður um sölu á raforku og er það í samræmi við lög og Evrópulöggjöf. Því er mikilvægt að þær reglur sem settar verða til að tryggja orkuöryggi og orkuframboð brjóti ekki á samkeppnisreglum. Jafnframt má velta því upp hvort setja skuli sérstakar skyldur og skorður á markaðsráðandi aðila til að tryggja

forgangsorku og skilyrði á sölu á ótryggri orku í samræmi við tilgang laganna þannig að raforkuöryggi verði ekki ógnað. HS Orka veltir því upp hvort ekki sé rétt að hafa samráð við Samkeppniseftirlitið við breytingu laganna.

Að lokum þá þakkar HS Orka fyrir tækifærið til að koma ofangreindu á framfæri. Verði þess óskað er HS Orka er reiðubúið til gera frekari grein fyrir umsögn sinni.

F.h. HS Orku hf.

Arna Grímsdóttir

Framkvæmdastjóri lögfræðisviðs